

**KÖTT & CHARKUTERI
FÖRETAGEN**

Swedish Meat Industry Association

Remissvar

Stockholm 2025-11-24

Magnus Därth
Kött- och Charkuteriföretagen
Box 5501
114 85 Stockholm
remiss@kcf.se
08-762 65 33

Kött- och Charkuteriföretagens remissvar på förslag till ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet (Dnr 2025/03724)

Kött- och Charkuteriföretagen (KCF) tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslag till ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet.

KCF är den samlande branschorganisationen för svenska företag inom slakt, styckning och charkuteritillverkning. Vi representerar cirka 70 medlemsföretag som tillsammans omsätter drygt 34 miljarder kronor och sysselsätter närmare 10 000 personer i hela landet. Våra medlemmar står för cirka 20 procent av den svenska livsmedelsindustrin och spelar en nyckelroll i livsmedelsförsörjningen och beredskapen i Sverige. Kött- och charkuteriföretag är också den specialistbransch som möter flest regler och mest kontroll. På de större slakterierna är Livsmedelsverkets personal närvarande 100 % av tiden verksamheten är i gång. Detta är en unik förutsättning som samtidigt gett våra medlemmar stora insikter i hur Sveriges livsmedelskontroll fungerar.

Kött- och Charkuteriföretagens övergripande kommentarer

KCF konstaterar att Livsmedelsverket föreslår betydande höjningar av flera avgifter, särskilt för slaktverksamhet och exportkontroll. Vi saknar dock en tillräcklig konsekvensutredning för hur dessa höjningar påverkar företagens konkurrenskraft och möjligheter att planera sin verksamhet. Det saknas även en analys av hur avgiftsförändringarna förhåller sig till målen i den nationella livsmedelsstrategin, vilket vi tidigare efterfrågat i flera remissvar.

Avgiftssystemet är fortsatt komplext och svårt att överblicka för företagen. Trots någon förenkling, kvarstår många olika avgiftsnivåer och beräkningsgrunder och införandet av en ny OH-modell har inte ökat transparensen. De nu gällande avgifterna som tillämpas vid kontroll på livsmedelsanläggningar beräknades inför 2024 utifrån förutsättningen att de inte skulle justeras på tre år och därmed gälla 2024–2026. Den då gjorda beräkningen innefattade därmed en uppräknings med den allmänna pris- och löneuppräknings (PLO) för åren 2024–2026. I praktiken har dock avgifterna ändrats flera gånger under tiden avgifterna skulle vara oförändrade. Detta är helt orimligt och gör det omöjligt för företagen att på ett rimligt och transparent sätt kunna förutse sina kostnader. Det är också oklart om Livsmedelsverket när avgifterna ändrats så ofta verkligen genomfört det lagstadgade samrådet med Ekonomistyrningsverket. Kravet är att det ska göras vid beslut av väsentligt förändrade avgifter, vilket torde vara fallet vid de ändringar som gjorts under perioden.

Statskontoret konstaterar i sin myndighetsanalys av Livsmedelsverket (Statskontoret 2025:12) att nuvarande system där Livsmedelsverket disponerar inkomsterna från de avgiftsbelagda verksamheterna är ett avsteg från budgetlagens huvudprincip att inkomsterna ska gå direkt till statskassan samtidigt som verksamheten finansieras med anslag. Statskontoret konstaterar vidare:

”Skälet till denna princip är att det finns risker för att en myndighets incitament att bedriva en effektiv verksamhet är mindre om den får behålla inkomsterna från sina avgifter. Det gäller särskilt om myndigheten dessutom får besluta om avgifternas storlek.” Detta är en slutsats som även Riksrevisionen kommer till i sin granskning av avgiftsbelagda tjänster inom offentlig verksamhet (RiR 2025:9 Avgiftsbelagda tjänster).

KCF anser att Livsmedelsverkets hantering av avgifterna de senare åren på ett tydligt sätt bekräftar det som både Statskontoret och Riksrevisionen befarar. När det sker större förändringar i

finansieringen av olika delar av avgifterna, exempelvis när fasta avgifter infördes för en stor del av kontrollen på slakteri, eller när Livsmedelsverkets anslag minskar som i år, sker förändringar av avgifterna. Dessa förändringar har tydliga kompensatoriska drag där kostnader flyttas om (ex. ny OH-modell) och detta påverkar alltid avgifterna uppåt med kraftiga ökningar.

De föreslagna höjningarna motiveras nu främst av införandet av en ny OH-modell och justeringar för tidigare underskattade kostnader. Samtidigt innebär höjningarna på 16–40 % för vissa verksamheter en betydande kostnadsökning för företagen, utan att det tydligt framgår vilka effektiviseringar som genomförts för att motverka avgiftshöjningarna.

Avgiftsökningarna för slaktverksamhet ligger på mellan 33 - 40 procent och bottnar inte i en förändrad kontroll ute på företagen utan bara i att kostnader omfördelas mellan olika kontrollområden och kontrollobjekt alternativt att myndigheten räknat fel tidigare. Tvärtom förutses kostnaderna för kontrollen minska 2026 jämfört med 2025, men avgifterna stiger ändå. På samma sätt ökar avgifterna för exportkontroll med 16 procent utan att kontrollen förändras. Det är kostnadsökningar som är helt orimliga och som inte har en motsvarighet i samhället i övrigt.

KCF motsätter sig därför de föreslagna avgiftsökningarna och menar att underskottet i verksamheten bör hanteras via effektiviseringar eller ökade statliga anslag. Företagen ska inte betala för en ineffektiv livsmedelskontroll. De föreslagna kraftiga avgiftsökningarna motverkar branschens konkurrenskraft och målsättningarna i livsmedelsstrategin 2.0!

Ytterst bör det undantag som Livsmedelsverkets avgifter utgör från budgetlagen, tas bort helt och hela Livsmedelsverkets verksamhet finansieras via anslag. Intäkterna från eventuella avgifter borde gå direkt in i statens budget. Detta skulle enligt både Statskontoret och Riksrevisionen leda till ett bättre system och en högre effektivitet. Nuvarande system driver mot det motsatta. När alla kostnadsökningar kan föras vidare till företagen finns inga skäl för myndigheten att vara effektiv.